

Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí/žáků při vzdělávání

PODÁVÁNÍ LÉKŮ A LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ V ODBORNÉM UČILIŠTI CHROUSTOVICE, Zámek 1

Zpracovaly: Mgr. Jana Odvářková, Bc. Libuše Tomanová

Schválil: Ing. Bc. Jaroslav Bálek

Platnost: od 25. 8. 2026

Účinnost: od 1. 9. 2026

Č.j.: OUChr ŘS 179/26

Obsah

1 Definice a výklad pojmů	1
2 Právní rámec	2
3 Základní zásada.....	2
4 Administrativa a podmínky dohody	3
4.1 Akutní medikace v rámci první pomoci	3
4.2 Chronická dlouhodobá medikace	3
4.3 Jednorázové užití léku	4
5 Závěrečná ustanovení	5

1 DEFINICE A VÝKLAD POJMŮ

Chronické onemocnění Stav, kdy dítě/žák trpí dlouhodobou zdravotní poruchou, která vyžaduje pravidelnou medikaci nebo opatření ke zmírnění příznaků (např. astma bronchiale, epilepsie, srdeční onemocnění, alergie apod.). Chronická onemocnění zpravidla vyžadují soustavnou péči, která přesahuje běžné možnosti vzdělávací organizace.

Chronická medikace Pravidelné nebo dlouhodobé podávání léků předepsaných lékařem u dítěte/žáka s chronickým onemocněním. Cílem je udržet stabilní zdravotní stav dítěte/žáka a předcházet zhoršení nemoci.

Akutní medikace Jednorázové nebo krátkodobé podání léku v rámci poskytování neodkladné první pomoci, typicky při náhlém zhoršení zdravotního stavu (např. alergická reakce, epileptický záchvat, astmatický záchvat apod.).

2 PRÁVNÍ RÁMEC

Vzdělávací organizace není zdravotnickým zařízením a **nemá oprávnění ani povinnost standardně podávat léky** dětem/žákům.

Povinností vzdělávací organizace **dle § 29 zákona č. 561/2004 Sb.**, školský zákon, je zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí v průběhu vzdělávání.

Pedagogičtí pracovníci a asistenti pedagoga, dále jen „zaměstnanci školy“ **nejsou zdravotnickými pracovníky ve smyslu § 3 zákona č. 372/2011 Sb.**, o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, a proto nemohou vykonávat zdravotnické výkony ani podávat léky mimo výslovně dohodnuté a schválené případy.

Podávání léků zaměstnanci školy je možné **pouze výjimečně a za přísně stanovených podmínek**, zejména v případech: o dlouhodobého chronického onemocnění dítěte/žáka, o nezbytnosti podání léku pro zachování zdraví či života dítěte/žáka, o kdy je podání léku písemně doloženo žádostí zákonného zástupce a zprávou ošetřujícího lékaře, a současně s výslovným souhlasem ředitele vzdělávací organizace. Ředitel vzdělávací organizace **nemůže zaměstnancům školy nařídít podávání léků** dětem/

žákům. Tato činnost je založena **výhradně na dobrovolném souhlasu** zaměstnance školy a musí být vždy posouzena s ohledem na:

- bezpečnost dítěte/žáka,
- individuální podmínky ve třídě,
- organizační a personální možnosti vzdělávací organizace,
- a vyhodnocení rizikovosti dané situace.

Podávání léků ve vzdělávací organizaci je tedy možné pouze tehdy, pokud se na tom všechny zúčastněné strany – zákonný zástupce, ředitel vzdělávací organizace a pověřený zaměstnanec školy – **prokazatelně dohodnou**.

3 ZÁKLADNÍ ZÁSADA

Léky určené **k léčbě akutních infekčních a parazitárních onemocnění** (např. antibiotika, antipyretika, analgetika, kapky proti kašli, antiparazitika apod.) **nejsou ve vzdělávací organizaci podávány**.

Dle § 29 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, je vzdělávací organizace povinna zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí/žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Současně **podle § 7 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb.**, o ochraně veřejného zdraví, **má zařízení povinnost zajistit předání dítěte/žáka s projevy akutního onemocnění jeho zákonnému zástupci, který je povinen dítě/žáka ponechat v domácím ošetření a přivést zpět do kolektivu až po úplném doléčení**.

Medikace spojená s **chronickými onemocněními nebo s akutními stavy** vyžadujícími poskytnutí **první pomoci je ve vzdělávací organizaci možná pouze výjimečně, a to za přísně stanovených podmínek:**

- na základě písemné žádosti zákonného zástupce,
- dle zprávy ošetřujícího lékaře / čestného prohlášení zákonného zástupce,
- se souhlasem ředitele vzdělávací organizace,
- a při současném písemném souhlasu a poučení pověřeného zaměstnance školy.

Podávání léků v těchto případech je možné jen tehdy, pokud jsou splněny všechny právní, organizační a bezpečnostní podmínky a pokud se na něm všechny zúčastněné strany prokazatelně dohodnou. Podání léku ve vzdělávací organizaci je vždy vázáno na splnění administrativních kroků, které jsou detailně vymezeny v bodě 4 této směrnice.

4 ADMINISTRATIVA A PODMÍNKY DOHODY

4.1 Akutní medikace v rámci první pomoci

Zaměstnanci školy jsou povinni poskytnout dítěti/žákovi **neodkladnou první pomoc a okamžitě kontaktovat zdravotnickou záchranou službu (ZZS).**

Pokud to situace vyžaduje a ZZS poskytne instrukce, může zaměstnanec školy na jejich základě dítěti/žákovi podat uskladněný lék první pomoci (např. adrenalin při anafylaxi, lék při epileptickém záchvatu, inhalátor při astmatickém záchvatu).

Podání léku probíhá **výhradně na základě komunikace se ZZS**, nikoli z vlastní iniciativy zaměstnance školy.

Po provedení kroků doporučených ZZS je následně informován zákonný zástupce dítěte/žáka.

Lék první pomoci je ve vzdělávací organizaci **pouze uskladněn na určeném bezpečném místě**, není volně dostupný dětem/žákům.

Administrativa k uskladnění léku první pomoci zahrnuje:

1. Žádost zákonného zástupce o uskladnění léku ve vzdělávací organizaci (příloha směrnice č.1).
2. Kopie lékařské zprávy s uvedením diagnózy, doporučeného léku a jeho použití.
3. Souhlasné stanovisko ředitelky k uskladnění léku.

4.2 Chronická dlouhodobá medikace

V případě, že dítě/žák vyžaduje **pravidelné podávání léku** nebo **dohled nad jeho užitím** (např. u astmatu, epilepsie, alergií, srdečních onemocnění apod.), je možné uzavřít **dohodu mezi vzdělávací organizací a zákonným zástupcem** o podávání nebo dohledu nad podáním léku. Tento postup se vztahuje jak **na fyzické podání léku pověřeným zaměstnancem školy**, tak na **dohled pověřeným zaměstnancem školy nad samostatným užitím léku** dítětem/žákem.

Podávání léků není automatickou součástí péče vzdělávací organizace a nelze ho považovat za samozřejmé.

O tom, zda bude žádosti zákonného zástupce vyhověno, rozhoduje vždy ředitel vzdělávací organizace s ohledem na bezpečnost dítěte/žáka, organizační a personální podmínky vzdělávací organizace a individuální okolnosti daného případu.

Administrativa k případnému podání pravidelně užívaného léku zahrnuje:

1. **Písemnou žádost zákonného zástupce** o podávání nebo dohled nad podáváním léku (příloha směrnice č.1).

2. **Zprávu ošetřujícího lékaře**, které jasně stanoví název léku, dávkování, způsob a čas podání, případně okolnosti, za nichž se lék podává.

3. **Souhlasné stanovisko ředitelky** s uvedením podmínek a způsobu realizace.

4. **Pověření konkrétního/konkrétních zaměstnanců** školy k podávání nebo dohledu nad podáním léku a **sepsání protokolu o podávání** nebo dohledu nad podáním léku, který obsahuje jmenný seznam pověřených pracovníků a jejich poučení o správném postupu (příloha směrnice č.4).

5. Pověřený zaměstnanec podává /dohlíží nad podáním léků žákovi pouze z vlastního dávkovače, který škole dodá naplněný zákonný zástupce žáka. Tento dávkovač musí být označen jménem žáka a je uložen u pověřeného pracovníka. Povinnou součástí dávkovače je seznam a síla obsažených léků. Žádost zákonného zástupce o uložení léků na domově mládeže je součástí přílohy č.1.

Jakákolí **změna v medikaci** (např. jiná síla léku, změna dávkování nebo jiný název léku oproti původní dohodě) musí být doložena **novou zprávou ošetřujícího lékaře**. V případě, že v lékárně dojde k **náhradě léku jiným přípravkem, je nutné doložit potvrzení z lékárny, příp. čestné prohlášení zákonného zástupce**, že se jedná o ekvivalentní lék, včetně informací o jeho dávkování a způsobu podání.

Zákonný zástupce potvrzuje, že si je vědom, **že léky po datu expirace nesmí být dítěti/žákovi podávány**, a zavazuje se zajistit, že do vzdělávací organizaci bude vždy **přinesen lék v neprošlé době použitelnosti**.

6. **Záznam o podání** nebo dohledu nad podáním léku – pověřený zaměstnanec školy provádí **každodenní zápis** o tom, zda byl lék dítěti/žákovi podán nebo byl vykonán dohled nad jeho užitím. Záznam musí obsahovat datum, jméno dítěte a podpis pověřeného zaměstnance školy. Následnou kontrolu provede noční vychovatel /službu konající dopolední vychovatel a stvrdí svým podpisem.

4.3 Jednorázové užití léků, které nejsou určeny ani k léčbě chronických nemocí ani nejsou léky první pomoci

Jednorázové užití léku znamená zajištění dohledu pověřeným zaměstnancem nad užitím léčivého přípravku v ojedinělém, předem plánovaném případě, kdy se předpokládá specifická potřeba medikace dítěte/žáka. Typickým příkladem je dohled nad užitím léku proti nevolnosti před delší cestou autobusem, či dohled nad užitím analgetika při menstruační bolesti.

Dohled nad užitím jednorázového léku není standardní činností vzdělávací organizace a lze ho uskutečnit pouze na základě písemného souhlasu zákonného zástupce a písemného pověření zaměstnance školy, který bude dohlížet nad užitím léku dítětem/žákem. Aby mohl žák jednorázově

takový lék pod dohledem užít, je nutné, aby měl tento lék uložen **v originálním obalu, s čitelným označením, v neprošlé době použitelnosti.**

Množství větší než jednorázová dávka léku, bude vždy uložena u pověřeného zaměstnance školy. O jednorázovém užití léku učiní pověřený zaměstnanec záznam do patřičné dokumentace (denní záznamy), kde bude tato informace dostupná ostatním pedagogickým pracovníkům.

5 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Tato směrnice je závazná pro všechny zaměstnance školy. Se směrnicí musí být prokazatelně seznámeni všichni zaměstnanci školy a rovněž zákonní zástupci dětí/žáků.
2. Směrnice nabývá účinnosti dnem jejího schválení ředitelem vzdělávací organizace.

Schválil:

Ing. Bc. Jaroslav Bálek, ředitel

Přílohy:

Příloha č. 1 - Žádost zákonného zástupce o podání/dohled nad podáním léku, o uskladnění léku, pověření zaměstnanců.

Příloha č. 2 – Záznam o podání léku/dohledem nad užitím léku.